

KPI beder om 115.000 kr. inden årsskiftet

”O Gud, hvor er det sælsomt stort, at du vil se din gerning gjort ved mennesker af støvet! (...) Jeg undres, når jeg tænker på, at du, som ved, hvor vi er små, tør sætte os til værket. Men siger jeg: Din vilje ske, så får jeg store ting at se, det har jeg stundom mærket.”

Sådan skriver Svend Rehling i hans sang fra 1923 – og nu 98 år senere kan jeg kun være enig med ham.

Gennem længere tid har vi i bestyrelsen både kigget bagud på, hvad KPI har været med Carsten som leder,

og vi har kigget fremad på, hvad KPI fremover kan blive med Hanne som leder. Og i begge perspektiver bliver jeg fuld af undren og taknemmelighed over, hvad Gud gør gennem et lille institut som KPI. Tænk, at Gud ”tør sætte os til værket.”

Vi har en lille økonomi og et begrænset antal mandskabstimer til rådighed – og alligevel lykkes det at give pædagogiske og teologiske svar på konkrete spørgsmål og udfordringer. Det er derfor en kæmpe glæde og en fortsat bøn, at det KPI leverer må blive til velsignelse og være praktisk anvendeligt for mange. Samtidig glæder jeg mig over, at økonomien år efter år hænger sammen, så vi får mulighed for at fortsætte med at løse vores opgave.

Derfor vil jeg her benytte anledningen til at rette en stor tak til alle jer, der trofast støtter KPI's arbejde gennem forbøn og gaver. TAK!

Vores behov for resten af 2021

Hvis økonomien også i 2021 skal nå i mål, har vi brug for gaver på mindst 115.000 kr. inden nytår.

På baggrund af tidligere år har vi i 2021 budgetteret med almindelige gaver på i alt 255.000 kr., og pr. 1. november var der indkommet 142.000. På grund af omkostningerne ved både lederskifte og corona-justeringer har vi imidlertid også budgetteret med et underskud på 44.000 kr. i 2021. Økonomien i KPI er sund og kan godt bære et år med underskud i den størrelsesorden.

Derfor beder vi om gaver på 115.000 kr. inden nytår. Hvis der så kommer yderligere kr. 44.000 i gaver vil endda også budgetunderskuddet blive dækket.

Tak for enhver gave til og forbøn for Kristent Pædagogisk Institut.

Læs om måderne, du kan give din gave på, på bagsiden af dette Nyhedsbrev. +

Med venlig hilsen
Lars Larsen,
kasserer i KPI's
bestyrelse

Tillykke med friheden

Sådan stod der på en kage, som blev serveret ved Carsten Hjort Pedersens afskedsreception i Silkeborg d. 24. september. Og det kan man også kalde overskriften for dette Nyhedsbrev.

Tillykke med friheden til Carsten! Carsten Hjort Pedersen er gået på pension, og jeg har fået lov at overtage stafetten som institutleder. Vi takker Carsten for en fantastisk indsats med at forme KPI som et fagligt velfunderet og respekteret institut og ikke mindst for at skabe ressourcer og refleksion på det religionspædagogiske område, som vi og vores børn og unge vil trække på i mange år fremover. Carsten holdt i forbindelse med sin fratræden et foredrag, som samlede trådene fra KPI's historie og satte ord på KPI's DNA og muligheder i fremtiden. Dette foredrag findes på vores hjemmeside www.kpi.dk. I denne udgave af Nyhedsbrevet finder I en reportage fra afskedsreception og

generalforsamling i Silkeborg d. 24. september.

Og tillykke med friheden til os alle, fordi vi får lov at leve som begrænsede mennesker i Guds nåde. Dette tema behandler vi i Nyhedsbrevet gennem en artikel om begrænsnin-

gens evangelium ved undertegnede og en boganmeldelse af bogen *Utilstrækkelig* af Christian Hjortkjær ved Therese Nørremark Laursen.

God læselyst! +

Hanne Terp Legarth,
Institutleder i KPI

Fra Hillerød til Ringive

I forbindelse med lederskiftet i KPI er KPI's kontor flyttet fra Johannesskolen i Hillerød til præstegården i Ringive, hvor Hanne Terp Legarth har bopæl. Carsten Hjort Pedersen sendte en flyttebil afsted til Ringive d. 14. oktober blandt andet med et væld af tunge flyttekasser indeholdende KPI's imponerende bibliotek, samlet over godt og vel de sidste 22 år. Hanne tager rundt i hele landet og medvirker ved konferencer, møder og foredrag, så selv om den fysiske tilknytning er forandret, vil KPI være tilgængelig i det ganske land.

Afskedsreception og generalforsamling

Fredag d. 24. september 2021 afholdt KPI afskedsreception for Carsten Hjorth Pedersen, indsættelse af Hanne Terp Legarth og generalforsamling i Silkeborg.

👉 | Af Mirjam Fibiger Olesen, medlem af KPI's bestyrelse

Der var kaffe på kanden og kage nok om eftermiddagen, hvor mange kom for at tage afsked med Carsten efter 23 år på posten som leder af KPI. Det blev tydeligt gennem talerne til Carsten, at han og KPI har haft en stor betydning for mange foreninger og enkeltpersoner, som arbejder inden for det religionspædagogiske område. Talerrækken var lang og blev da heller ikke færdig, inden festmidda-

gen gik i gang.

Efter festmiddag og færdiggørelse af talerrækken var det tid til at se fremad og indsætte Hanne i tjenesten som institutleder i KPI. Jens Ole Christensen ledte indsættelsen, hvor både han, Carsten og Frank Risbjerg Kristensen (tidligere formand for KPI) bad for Hanne og for den tjeneste, hun nu skal indgå i. Indsættelsen blev efterfulgt af et foredrag ved Carsten:

”Hvor kommer vi fra, og hvor er vi på vej hen?” – om KPI’s historie, fremtid og DNA. Manuskriptet til foredraget ligger på KPI’s hjemmeside.

Dagen sluttede af med endnu en kop kaffe og generalforsamling.

En skøn dag i Silkeborg fyldt med taknemmelighed og håb for KPI i fremtiden. +

Sat fri i begrænsningens evangelium

➤ | Af Hanne Terp Legarth, institutleder i KPI

Hvad er et menneske? Vores svar på det spørgsmål påvirker i høj grad vores tilgang til andre og vores arbejde med børn og unge. I KPI ønsker vi at udruste undervisere, opdragere og forkyndere til at møde børn og unge med et kristent menneskesyn – fordi det kristne menneskesyn er opbyggende. Det sætter fri og skaber plads. Jeg har netop sat mig i stolen som ny institutleder i KPI, og jeg sidder her frimodigt, fordi også jeg bliver sat fri igennem det kristne syn på mennesket. Derfor vil jeg lade spalteplassen i min første artikel i Nyhedsbrevet gå til at udfolde en lille del af det, jeg oplever som frisættende i det kristne menneskesyn.

Der er så mange elementer i det kristne syn på mennesket, som i virkeligheden sætter fri og skaber plads.

Jeg er elsket. Jeg er skabt og villet. Jeg er fejlbarlig – og jeg er tilgivet. Jeg er indsat i relationer, som jeg ikke har gjort noget for at fortjene, fx relationen til Gud og relationen til de andre i Guds rige. Sådanne sandheder og mange flere kunne fortjene lange artikler til at uddybe, hvad det gør ved os at være i verden med disse frisættende vinkler på menneskelivet.

I denne artikel har jeg udvalgt et andet element i det kristne menneskesyn, som for mig er blevet kilde til stor frihed: Jeg er begrænset. Når vi taler om, at det kristne menneskesyn er frisættende, virker det paradoksalt at fremhæve, at mennesket i Guds optik er begrænset. Men netop i vores tid, trænger vi og vores børn og unge til at blive bevidste om vores begrænsning og lade os sætte fri i den.

Skabt begrænsede

Første gang, jeg blev rigtigt bevidst om denne side af det kristne menneskesyn, var, da jeg gik på KFS' Ledertræningscenter i 1997 og havde undervisning ved Jens Ole Christensen. Her introducerede han dette begreb for os: Begrænsningens evangelium. Han nævnte det i forbindelse med undervisning om skabelsen, hvor hans pointe var, at kun Gud er fuldkommen. Mennesket er begrænset. Det er ikke en fejl ved os eller en konsekvens af syndefaldet, at vi ikke kan overkomme det hele. Det er en del af vores skabthed, at vi ikke har Guds fuldkomne væsen. Da Gud skabte mennesket, satte han det til at tage sig af en begrænset have – ikke af hele verden, og ligeledes opfordres vi aldrig til at elske hele verden, men vores næste. Kun Gud elsker hele verden.

Det er gode nyheder, når vi overvældes af behov, vi gerne ville tage os af, men ikke magter. Der er frihed i at vide, at jeg af natur er begrænset. Det er en del af det menneskelige vilkår. Jeg tror, vi gør vores børn og unge en tjeneste ved at gå foran i begrænsningens evangelium – at vi forholder os til den lange liste af idealer, vi har sat op for os selv og overvejer, hvad der ligger i vores egen have. Hvilken have er jeg sat til at tage mig af? Hvor går min begrænsning? Min have kan godt ligge i et andet land eller være en del af en større sag. Min næste kan glimrende være en fremmed, der kommer ind i mit liv; men jeg er aldrig kaldet til at redde verden på egen hånd.

I vores tid er hele verden rykket tættere på. Gennem informationsstrømme og sociale mediers fremstilling af mængder af livsmuligheder og idealer er verden nærmere og mere grænseløs. Det gør det måske sværere for os at vurdere, hvor vores egen have er og acceptere vores egen begrænsning. Vores børn og unge er opvokset i denne grænseløse verden og trænger til at møde begrænsning-

FOTO: UNSPLASH.COM

gens evangelium. De er ikke forkerte, når de ikke kan leve op til alle verdens forkromede idealer. De er mennesker.

Godt nok?

Efterhånden som jeg er blevet ældre, og ikke mindst efter jeg blev mor, er en anden side af begrænsningens evangelium blevet tydelig og afgørende for mig. Denne side har nok mere med syndefaldet end med skabelsen at gøre: Jeg formår ikke at være så god, som jeg gerne ville være. Jeg har høje idealer for, hvilken mor og hvilket menneske, jeg gerne vil være, men det lykkes ikke for mig. Det lykkes for eksempel ikke for mig at lade være at råbe ad mine børn, da de var små, og jeg lykkes ikke med at tænke det bedste om alle mennesker. Jeg formår kort sagt ikke at tage mig af min have eller elske min næste som mig selv for nu at blive i terminologien fra før. Og i denne forstand er det ikke idealerne, det er galt med, det er faktisk mig.

Jesus sætter ret høje idealer op for menneskelivet. I Bjergprædikenen sætter han barren helt deroppe, hvor det kan synes både umuligt og urimeligt: "Vil nogen ved rettens hjælp tage din kjortel, så lad ham også få kappen. Og vil nogen tvinge dig til at følge ham én mil, så gå to mil med ham."¹ Han skærper loven, så den ikke bare kan overholdes ved at følge reglerne udadtil, men kræver samklang i det indre. Hvorfor gør han det, når han nu kender os, og hvad er begrænsningens evangelium i det?

Jeg tror, Jesus sætter barren højt, fordi den faktisk er høj. Vi blev skabt til at leve sådan, og det er syndens indtog i verden og i os, der er skyld i, at det ikke kan lykkes for os. Han viser os, hvordan det egentlig skulle være. Og han viser os det i sidste ende ved selv at leve op til disse idealer og leve dette perfekte menneskeliv, som ender på korset i fuld opofrelse. Her er der ikke bare tale om at gå en ekstra mil eller give en kjortel væk, men om at han, som både er uskyldig og almægtig, frivilligt lader sig pine og dræbe for sine bødlers skyld.

Begrænsningens evangelium i dette er, at jeg er nødsaget til at give op. Jeg er nødt til at opgive at tro, at jeg kan leve op til idealerne, at jeg kan gøre nok ved egen kraft. Fordi synden er

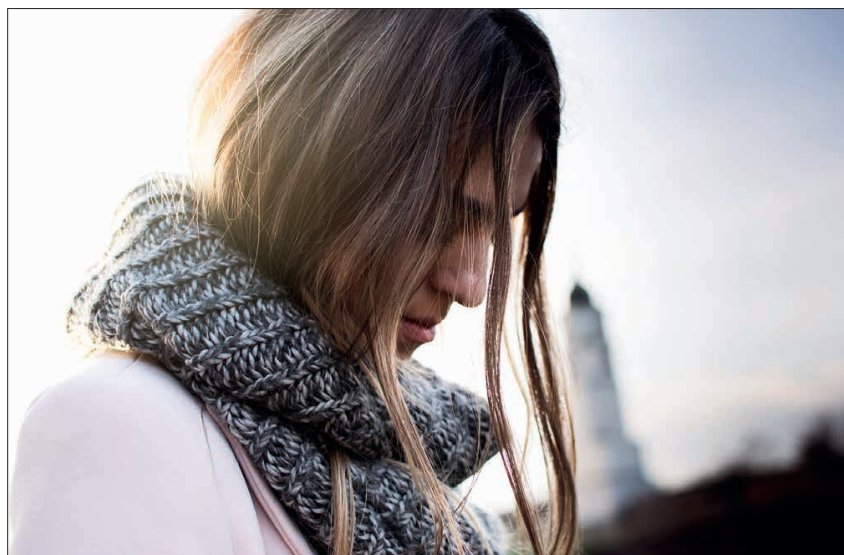

FOTO: UNSPLASH.COM

en del af virkeligheden, er den også en del af mig. Jeg er begrænset til en virkelighed, hvor det ikke lykkes mig at gøre det godt nok. Denne indsigt bliver befriende, fordi jeg samtidig kender ham, der har gjort nok for os alle sammen. Jesu kors er nok for mig og for os alle. Og pludselig er jeg sat fri i at vide, at jeg er begrænset i mig selv, men nok i ham. Hvis det hele allerede er godt nok på grund af ham, så er jeg ikke krampagtigt afhængig af min egen formåen, men fri i hans formåen – så jeg kan forsøge at ligne ham.

"Hvis bedre er muligt, er godt ikke godt nok"

Ovenstående sætning citerer Christian Hjortkjær i bogen *Utilstrækkelig*, som også bliver anmeldt her i Nyhedsbrevet. Han fortæller, at denne sætning hænger på væggen hos 3.g'eren Line, som følges i DR dokumentaren *De perfekte piger*. Hun er et eksempel på en ung, der sætter høje krav til sig selv og sin egen formåen, og citatet motiverer hende: "Hvis bedre er muligt, så er godt ikke godt nok".²

Der er i sig selv ikke noget galt i at ville gøre det godt – og blive bedre. Vi har en generation af børn og unge, som langt hen ad vejen udviser stor ansvarlighed i forhold til at gøre tingene godt – de vil skabe sig det liv, de drømmer om, og de vil skabe en bedre verden. Men mange af dem er også ved at knække nakken under alt det, de føler ansvar for. Det meste kan altid gøres bedre, og hvis man som Line ikke er tilfreds, før det er gjort til

perfektion, bliver livet et umuligt projekt. Det bliver aldrig godt nok. Tænk sig, hvilken forskel det ville gøre, hvis vores børn og unge lærte begrænsningens evangelium at kende. Hvis de blev sat fri i det syn på mennesket, som er kristendommens: Mennesket har grænser og kan ikke alt – og mennesket er uperfekt, men Jesus er nok for alle.

Hvad betyder det for vores møde med børn og unge?

Jeg er overbevist om, at dette evangelium bliver forkyndt og videregivet i både kristne hjem, skoler, foreninger og menigheder. Og samtidig tror jeg, det er et evangelium, vi må blive ved med at øve os i at fremhæve og videregive. Det tror jeg, vi først og fremmest kan gøre gennem *bevidstgørelse og levet liv*.

Bevidstgørelsen handler om flere ting. For det første må vi blive bevidst om, hvilke krav og idealer, vores³ børn og unge bliver mødt af og forsøger at leve op til. Det er sjældent udtalte krav og forventninger, der er tydelige at få øje på, men snarere en sum af indtryk, som påvirker deres billede af, hvordan de burde være, og hvad de burde gøre. Det kan være stemmer fra influencere, reklamer, skole-reformer, populærkultur, forældre og vennernes Instagram. Det er hverken muligt eller gavnligt at skærme dem helt fra denne skov af stemmer, men det er en forudsætning for at lære at navigere i skoven, at vi sammen udforsker, hvor stemmerne kommer fra, og hvilken magt vi vil give dem. Dette »»

»» bevidstgørelsesarbejde begynder nok hos os selv, og vi må inddrage vores børn i det i overensstemmelse med deres alder.

For det andet handler bevidstgørelsen om, at vi må blive klar over betydningen af begrænsningens evangelium. Som med alle de andre budskaber, Jesus møder os med, er det ikke noget, vi bare bliver færdige med eller kan nøjes med at forstå med vores hoveder. Vi må blive ved med at dykke ned i evangeliet og lade det påvirke os, så det overdøver de stemmer, der ikke sætter os fri. Og vi må præsentere vores børn for det – gennem forkyndelse og samtaler, og ikke mindst gennem vores levede liv.

Vores måde at leve på og tænke om os selv påvirker vores børn. Derfor er vores levede liv og vores eget forhold til begrænsningens evangelium en af de vigtigste veje til at formidle det til vores børn. Vi må prøve at spørge os selv: Hvad betyder det for os, at vi er begrænsede – og sat fri i det? Hvilke idealer og stemmer skal vi selv sortere i, så vi vedkender os vores egne grænser? Og på hvilke områder må vi erkende vores fejl og bede om tilgivelse? Hvis børnene oplever, at vi erkender vores begrænsning og ser vores fejl i øjnene, og hvis de mær-

ker på os, at nåden faktisk er nok for os, at vi stoler på, at den er ny hver morgen, så tror jeg på, at vores frihed vil smitte af på dem. Vi går foran i begrænsningens evangelium – i at være frie mennesker, der er afhængige af Guds nåde, ikke af vores egne præstationer.

Græs versus evighed

Det lyder naturligvis også som en svær opgave for begrænsede mennesker som os at formidle begrænsningens evangelium. Og den skal ikke blive endnu et krav. Her bliver det igen væsentligt at antage Guds blik på mennesket – et blik, der skaber plads til begrænsningen:

”For han ved, at vi er skabt, husker på, at vi er støv. Menneskets liv er som græsset, det blomstrer som markens blomster; når vinden blæser over det, er det der ikke mere, dér, hvor det stod, ser man det ikke mere. Men Herrens troskab varer fra evighed til evighed mod dem, der frygter ham, og hans retfærdighed mod børnenes børn[...]”⁴

Vi tillægger os selv så voldsom betydning og ansvar, at vi knækker under det. Hvis sandheden er, at vi har en iboende afmægtighed, som vi ikke selv er skyld i, og som faktisk ikke er

en fejl, kan det måske tage noget af presset af skuldrene. Vi er forgængelige og flygtige som græs i forhold til Gud, Herren. Det lyder måske ikke som en kæmpe frihed at være græs, men hvis vi flytter fokus til ham, så bliver det vældigt befriende: Hans troskab mod os og vores børn er uendelig – så ansvaret for deres tro og liv er faktisk ikke noget, jeg er alene med. Der er langt større kræfter i spil.

Denne vinkel er også det, der gør, at jeg med frimodighed sætter mig i stolen som den nye leder af KPI. Jeg er bare et græsstrå, der overtager efter et andet, lidt længere, græsstrå – og i det er jeg fuldstændig afhængig af kraften fra det høje. Det er ikke en fejl – det er helt, som det skal være. +

¹Matt. 5, 40-42

²Hjortkjær, Christian: *Utilstrækkelig – hvorfor den nye moral gør de unge psykisk syge*. Forlaget Klim, Aarhus, 2020 p. 15

³Når jeg skriver 'vores børn', tænker jeg ikke kun på relationen mellem forældre og børn. Det er naturligvis i denne relation, den stærkeste påvirkning finder sted, men også i andre relationer, hvor vi optræder som rollemodeller og formidlere for børn og unge, giver det mening at tænke på, hvordan vi videregiver begrænsningens evangelium.

⁴Sl 103, 14-17

Boganmeldelse:

Samtidsdiagnose: Nådeløshed og utilstrækkelighed gør de unge psykisk syge

▼ | Af Therese Nørremark Laursen

I foråret 2020 udkom teolog, ph.d. og højskolelærer Christian Hjortkjær med den lille bog *Utilstrækkelig. Hvorfor den nye moral gør de unge psykisk syge*. Bogen er en samtidsdiagnose, som både gør op med ideen om, at de unge er dovne og skamløse, men også med at det skulle være sværere at være ung i dag end tidligere. I stedet konstaterer Hjortkjær, at det er *anderledes svært* – og det er netop bogens ærinde, at synliggøre hvor det anderledes svære har afsæt, og hvordan det kommer til udtryk.

Hjortkjær analyserer samfundet med idéhistorisk, psykoanalytisk, socialpsykologisk og eksistensfilosofisk greb. Analyserne følges af jordnære eksempler, som gør bogens pointer lettilgængelige uden at forsimple referencerne til anerkendte teoretikere som Zygmunt Baumann, Svend Brinkmann, Søren Kierkegaard og Alain Ehrenberg.

Bogen påpeger i tråd med Brinkmann, at tidligere generationer har vundet frihed fra det, man kunne kalde et *forbudssamfund*, men at friheden har medført et nådesløst *påbudssamfund*. Bogen beskriver i overbevisende stil, hvordan dette får de unge til at føle sig utilstrækkelige og forkerte.

I et kristenpædagogisk perspektiv, er det interessant at bogen sammenligner samtiden med *kristendom uden nåde* og benytter denne stærke analogi til at skabe forståelse i langt bredere perspektiv for, hvorfor de unges psykiske trivsel er så udfordret.

Og det store spørgsmål er så, hvorfor de unge ikke gør oprør mod de nådesløse påbud? Hjortkjær stiller spørgsmålet og besvarer det også selv – både som en konstatering og med opfordring til handling for de unge og for dem omkring dem.

Bogen henvender sig direkte til unge og er skrevet i et sprog, som gør den relevant for netop denne målgruppe

– men bogen kan anbefales til alle, der har med unge at gøre både som faglig fordybelse men også som un-

dervisningsmateriale. Den indeholder helt afgjort stof til eftertanke og er virkelig værd at læse. +

Christian Hjortkjær:
Utilstrækkelig. Hvorfor den nye moral gør de unge psykisk syge
Forlaget Klim 2020
120 sider

Religionspædagogisk symposium d. 18.-19. marts 2022

Tredje gang er lykkens gang. Vi inviterer til religionspædagogisk symposium i Fredericia d. 18.-19. marts 2022. Symposiumet er blevet aflyst to gange pga coronasituationen, men nu regner vi med endelig at kunne afholde symposiet og mødes til et døgn med oplæg, debat og idéudveksling. Formålet med symposiet er at udruste og inspirere religionspædagogiske nøglepersoner, og det henvender sig til alle, der har interesse for religionspædagogisk teori og praksis, fx organisations-, skole- og menighedsansatte.

Symposiet indledes fredag d. 18. marts kl. 14.30 og afsluttes lørdag d. 19. marts kl. 13.00. Pris: 500 kr. Tilmeldingsfrist d. 11. februar 2022. Et detaljeret program følger i næste nummer af KPI's nyhedsbrev. Ring eller skriv til Hanne på 2020 4134 eller hanne@kpi.dk for mere information. +

Meld adresseforandring til KPI

KPI får ikke besked fra PostNord, når du flytter. Vi kan derfor kun sende Nyhedsbrevet til den korrekte adresse, hvis du selv kontakter KPI og oplyser om din nye postadresse.

- Send en e-mail til kpi@kpi.dk eller et brev til Ringivevej 113, 7323 Give.
- Ring til KPI på 2020 4134. Indtal besked, hvis der ikke er nogen ved telefonen.

- Send en sms til 2020 4134. I alle tilfælde: Oplys navn samt gammel og ny adresse.

Gaver til KPI

Hvis du ønsker at give en gave til KPI, kan den indbetales via din netbank. Vælg en af følgende to muligheder:

- **Indbetalingskort/girokort.** Vælg kort-type "01" og tast KPI's giro-nummer 16775029.

- **Bankoverførsel.** Overfør beløbet til KPI's konto i Danske Bank. Regnr. 1551 – kontonr. 0016775029.

Har du ikke netbank: Send bud efter et girokort på KPI's kontor.

- Din gave til KPI er fradragsberettiget på din selvangivelse (Ligningsloven § 8a), forudsat KPI har dit personnummer.
- KPI udsender i januar kvittering til alle, der har givet gaver i det forgangne år.